

**OKREŚLANIE PROBLEMATYKI ORAZ TREŚCI ,POJĘCIA, ZAGADNIENIA DLA UCZNIA.
PRZYKŁADOWYCH TEMATÓW LEKCJI (DO WYBORU) W ROCZNYCH CYKLACH KSZTAŁCENIA W
KLASACH 4–7
(NA PODSTAWIE PROGRAMU NAUCZANIA)**

KLASA 4

Zaproszenie do sztuki

Zagadnienie / przykładowy temat lekcji / temat pracy plastycznej (do wyboru)	Pojęcia i terminy
Pojęcie sztuki, piękna i wyobraźni jako podstawy twórczości artystycznej. / O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artyści malują to, co lubią. / „Ludzie, rośliny i zwierzęta w ogrodzie sztuki	- sztuka, piękno, wyobraźnia, plastyka, artysta • obrazy (dzieło malarskie, wyobrażenie przedmiotu) • rzeźby • budowle • przedmioty użytkowe (pojęcie podane w sposób opisowy) • autoportret, portret • realizm (pojęcie podane w sposób opisowy)
<i>O kresce i o rysowaniu</i>	
Kreska jako zasadniczy środek wyrazu. / Jak pracuje artysta? / „Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”	- wyobraźnia, wyobrażenie • obraz (dzieło malarskie) • malarz • rysunek • kreska
Znaczenie zarysu, konturu formy przedmiotów. / Teatr cieni. / „O kocie i jego wąsach – zwierzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku”	- kreska • kontur • rysunek • rysunek konturowy • przybory rysunkowe, techniki rysunku
Ekspresja, wyraz kreski – tworzenie nastroju, przekaz emocji w dziele. / Kreska jako środek wyrazu artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie”, „Domy w tajemniczym miasteczku” albo „Kreski przedstawiają to »czego nie widać«”	- kreska • kreska jako środek wyrazu artystycznego • kreska jako indywidualna i oryginalna cecha twórczości danego artysty • rysunek, przybory rysunkowe i malarskie • programy graficzne
Problematyka odbijania w grafice, faktura płyty graficznej. / Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna	- grafika, grafik • oryginał, reprodukcja • powielanie, odbitka graficzna • płyta graficzna (matryca), odbijanie • kreska
Pomysł i kompozycja w grafice. / Frotaż (przecierka). / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”	- grafika, grafik • odbitka graficzna • powielanie • płyta graficzna • frotaż
Znaczenie barw w wybranych technikach graficznych. Specyfika druku płaskiego. / Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. / „Na scenie – występ, koncert, przedstawienie” lub „Kolorowy deszcz, kolorowy wiatr”	- grafika • druk • matryca (płyta graficzna), odbitka • druk płaski • monotypia
<i>O barwie i o malowaniu</i>	
Związek techniki i tematu pracy plastycznej, wpływ na formę pracy plastycznej. / Jak technika, przybory malarskie i podłoża zmieniają obrazy?	- malarstwo, malarz • barwa (kolor) • kreska • obraz (dzieło malarskie)

/„W dżungli” lub „W lesie”	<ul style="list-style-type: none"> • płaszczyzna • papier, płótno, deska, ściana lub szyba (okno) jako powierzchnie, na których tworzone są dzieła malarskie • techniki malarskie (akwarela, tempera, plakatówka, pastele, malarstwo olejne, mozaika, witraż, kolaż) • pejzaż
Barwy czyste – podstawowe i pochodne, tworzenie barw pochodnych. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”	<ul style="list-style-type: none"> - malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • mieszanie barw • odcienie barwy
Barwy ciepłe i zimne w kompozycjach. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub „W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”	<ul style="list-style-type: none"> - malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe • barwy zimne (chłodne) • temperatura barwy (barwy cieplejsze, barwy chłodniejsze)
Gama barwna – rodzaje gam kolorystycznych. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. Rozłożenie akcentów w kompozycjach. / „Pokaz fajerwerków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobycza szczytu”	<ul style="list-style-type: none"> - malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe, barwy zimne • wąska gama barw ciepłych, wąska gama barw chłodnych, tonacja • szeroka gama barw • akcent kolorystyczny • pejzaż ze sztafażem
Podsumowanie wiadomości o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych – wykorzystywanie wiadomości podczas tworzenia okolicznościowych, tradycyjnych kompozycji. Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniołki, łańcuchy ze słomek i innych materiałów	<ul style="list-style-type: none"> - sztuka ludowa • tradycje ludowe • kreska • kontur • barwy podstawowe, barwy pochodne • szeroka gama barw, wąska gama barw • akcent kolorystyczny
<i>O kompozycji w malarstwie</i>	
Intuicyjne stosowanie zasad kompozycji podczas tworzenia dekoracyjnych przedmiotów użytkowych (wprowadzenie do kompozycji). Kiermasz ozdób świątecznych i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik	<ul style="list-style-type: none"> - kompozycja (pojęcie podane w sposób opisowy) • barwa • kreska, kontur • przedmioty użytkowe, sztuka użytkowa (pojęcia podane w sposób opisowy) • szeroka gama barw, wąska gama barw, • akcenty kolorystyczne • kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna
Nadrzędny charakter zasady równowagi w kompozycji. / „W kosmosie. O wielkiej planecie i małych meteorytach” lub „Kamyczki i kamienie”	<ul style="list-style-type: none"> - kompozycja • komponować, skomponować • zasada równowagi w kompozycji • ciężar barwy • barwy lekkie • barwy ciężkie

[Wpisz tutaj]

Kompozycja symetryczna jako podstawowy układ w naturze i plastyce. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo”	- kompozycja <ul style="list-style-type: none"> • komponować, skomponować • symetria • kompozycja symetryczna • kreska
Złożone i różnorodne znaczenie rytmu. / Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez ogrodzenie”, „Tkanina we wzory”, „Wieżowce” lub „Muzyczne rytmy”	- kompozycja <ul style="list-style-type: none"> • komponować • skomponować • rytm • kompozycja rytmiczna
Praktyczne powtórzenie wiadomości o kompozycji i barwie, stosowanie zasad związanych z kompozycją i barwą. / Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny	- kompozycja <ul style="list-style-type: none"> • zasada równowagi • kompozycja rytmiczna • barwy podstawowe, pochodne • barwy ciepłe, zimne • gama kolorystyczna szeroka i wąska • akcenty kolorystyczne • nastrój
<i>O plamach barwnych w malarstwie</i>	
Określenie plamy i układów plam w kompozycjach malarskich. / Co to jest plama? / „Dywan w plamy”	- malarstwo <ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • obraz (dzieło malarskie) • barwa • plama barwna • kompozycja • luźny układ plam • zwarty układ plam • plamy otoczone konturem • abstrakcja
Twórcze podejście do tradycji świątecznych. / Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami, czyli o pawiu, lisie, wiewiórze i smoku, które przebrały się za pisanki w wielkim koszyku wielkanocnym”	- sztuka ludowa <ul style="list-style-type: none"> • kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna • szeroka gama barw, wąska gama barw, akcent kolorystyczny • pisanki, palmy, wycinanki
znaczenie estetyki w życiu codziennym, obchodzeniu świąt i uroczystości. / Sztuka użytkowa codzienna i świąteczna. / „Biały obrus”, „Jak kolorowe stroiki i kolorowe serwetki zmieniają stół”	• sztuka użytkowa <ul style="list-style-type: none"> • estetyka otoczenia • barwy podstawowe, barwy pochodne • szeroka gama barw, wąska gama barw, akcenty kolorystyczne • zasada równowagi, kompozycja rytmiczna • faktura (pojęcie wprowadzone opisowo) – lekcja poprzedza tematykę faktury w kompozycji
Różnorodność faktury oraz jej związek z technikami i narzędziami. / Tajemnice faktury. / „Pochmurne niebo”	• malarstwo <ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • obraz (dzieło malarskie) • plama barwna • faktura • pejzaż
Specyfika malarstwa akwarelowego faktury plam w akwareli. / Uroki akwareli. / „Odbicia w wodzie”, „Fontanna” lub „Wodospad”	• malarstwo <ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • obraz (dzieło malarskie) • techniki malarskie (farby plakatowe, akwarela)

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • lawowanie • faktura plam w akwareli • faktura plam w technice farb plakatowych • pejzaż
<i>O znaku plastycznym</i>	
Sposoby tworzenia znaków. Przekaz informacji w znakach. / Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywioty i zjawiska atmosferyczne”	<ul style="list-style-type: none"> • znaki plastyczne • uproszczenie, proste znaki plastyczne • synteza formy • grafika użytkowa
Znaki złożone. / „Mój order”	<ul style="list-style-type: none"> • znaki plastyczne • proste znaki plastyczne • złożone znaki plastyczne • logo • grafika użytkowa
<i>W świecie przedmiotów</i>	
Dekoracyjne użytkowe przedmioty codzienne. / „Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”	<ul style="list-style-type: none"> • przedmiot użytkowy • sztuka użytkowa • sztuka nieużytkowa • rzemiosło artystyczne • artysta rzemieślnik • zasada równowagi, kompozycja rytmiczna • faktura
Znaczenie indywidualnych projektów przedmiotów użytkowych. / W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne okazje”	<ul style="list-style-type: none"> • przedmiot użytkowy • sztuka użytkowa • wzornictwo przemysłowe • projektowanie, projekt • artysta projektant • forma przedmiotu • funkcja przedmiotu, funkcjonalność • wąska gama barw, szeroka gama barw, akcenty kolorystyczne • kreska • zasada równowagi, kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna
<i>O sztuce mojego regionu</i>	
Odwołania do natury jako najważniejszej inspiracji w sztuce ludowej. / Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta” lub „Dwa podobne obrazy malowane metodą przepróch”	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • budownictwo ludowe • rzeźba ludowa • malarstwo ludowe na papierze, blasze, szkłe, desce, na kafkach i sprzętach • metoda „przepróch” • grafika ludowa • ludowe rzemiosło artystyczne: wycinanka, haft, pisanki, regionalne motywy dekoracyjne • kompozycja symetryczna • barwy podstawowe i pochodne • szeroka i wąska gama barw, akcent - kolorystyczny • zabytki sztuki ludowej, muzeum, skansen • etnografia • ludowe malarstwo, rzeźba, budownictwo sakralne
Chata ludowa jako podstawowa forma	<ul style="list-style-type: none"> • skansen

[Wpisz tutaj]

<p>w ludowym budownictwie drewnianym. Budownictwo ludowe. / „Malowana chata”, „Budujemy makietę kolorowej wsi” lub „Poznajemy skanseny Polski”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • etnografia • budownictwo ludowe, budownictwo drewniane • tradycje ludowe • artysta ludowy • kompozycja symetryczna i rytmiczna • szeroka i wąska gama barw, akcent kolorystyczny
<p>Różnorodność użytkowych i nieużytkowych form przestrzennych w sztuce ludowej. / Między ludowym budownictwem, rzeźbą a przedmiotami ludowego rzemiosła. / „Świątek”, „Muzykant”, „Ul jak postać lub zwierzę” lub „Bogactwo polskich skansenów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • etnografia • skansen • ludowe budownictwo drewniane • rzeźba ludowa, snycerstwo, polichromowanie • uproszczenie kształtu • rytm • kontrasty • szeroka gama barw
<p>Świadome posługiwanie się środkami plastycznymi i ich nazywanie. / Rysunkowe powtórzenie wiadomości. Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i poznanych dziedzinach sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kreska, kontur • grafika, odbitka graficzna • frotaż • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe, barwy zimne • plama barwna, faktura • wąska gama kolorystyczna, szeroka gama kolorystyczna, akcent kolorystyczny • kompozycja • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna • sztuka ludowa (malarstwo, rzemiosło, budownictwo) • skansen, etnografia • malarstwo (tematy malarskie: pejzaż, portret, martwa natura, scena rodzajowa, abstrakcja, fantastyka) • grafika • sztuka użytkowa, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe
<p>Znaczenie małej ojczyzny. / Poznajemy sztukę ludową najbliższej okolicy. W muzeum sztuki regionalnej lub skansenie. Szkice przedmiotów i chat inspirowane naturą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skansen • etnografia • sztuka ludowa • budownictwo ludowe, budownictwo drewniane • tradycje ludowa
<p>Tworzenie kompozycji inspirowanych naturą. / Uważny obserwator – piękno otoczenia, ciekawy zabytek, oryginalna budowla współczesna, pejzaże, rośliny w najbliższej okolicy. Robimy zdjęcia, szkicujemy. / „Zdarzenie w...” lub „Spotkanie przy...”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • piękno • barwa • kreska • plama barwna • faktura • kompozycja • zabytek • budowla architektoniczna • pomnik

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • park
<p>Aktywny, bezpośredni odbiór sztuki. / Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety widzów oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła” lub „Nowa wersja zapamiętanego obrazu”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • piękno, wyobraźnia • wystawa, ekspozycja • katalog wystawy • kompozycja • dzieła sztuki • oryginał, reprodukcja • kreska • barwa • szeroka gama barw, wąska gama barw • akcent kolorystyczny • nastrój obrazu • realizm (pojęcie wprowadzone w sposób opisowy)
<p>Poznajemy instytucje kultury – bezpośredni odbiór sztuki. / Wyjście do muzeum – w świecie dzieł sztuki. Czy wszystkie eksponowane dzieła muszą nam się podobać? O temacie i nastroju dzieł. Obrazy, które powiesilibyśmy w domu, w szkole, w bibliotece. Jak wyeksponować obraz?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • muzeum • wystawa, ekspozycja, sala wystawowa • katalog lub przewodnik (publikacja książkowa, internetowa) • przewodnik (osoba), kustosz • dzieło sztuki, zabytek • kompozycja • gama kolorystyczna • nastrój dzieła sztuki
KLASA 5	
<i>Blisko sztuki</i>	
<p>Poznanie i rozpoznawanie gatunków tematycznych dzieł sztuki. / Oglądamy dzieła sztuki w albumach. Znajdujemy dzieła o określonych tematach. Konkurs drużynowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • portret, autoportret • scena zbiorowa, scena rodzajowa • scena historyczna • scena batalistyczna • scena sakralna (religijna) • scena mitologiczna • martwa natura • pejzaż ze sztafażem • animalistyka • florystyka • sztuka przedstawiająca • sztuka abstrakcyjna (nieprzedstawiająca)
<p>Określanie znaczenia, zadań różnych rodzajów instytucji kultury. / Dzieła sztuki zabytki w muzeum i galerii. Zwiedzamy wirtualne muzeum. / Plakat zapraszający do muzeum, skansenu, galerii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • instytucje kultury • muzeum • galeria • skansen • dzieło sztuki • zabytek • muzea sztuk pięknych (obrazy, ryciny, rzeźby, dawne wytwory rzemiosła artystycznego) • konserwacja zabytków • konserwator zabytków • muzea wirtualne • muzea sztuki nowoczesnej • galeria sztuki • wernisaż • katalog wystawy • plakat • kustosz muzeum, komisarz wystawy

[Wpisz tutaj]

	(dodatkowo
Rozumienie udostępniania dzieł, tworzenia ekspozycji jako nieodłącznej części sztuki. Wystawa i wernisaż jako święto artysty. / Tworzymy wystawę, przygotowujemy wernisaż. Jeden artysta, wiele tematów dzieł. Jeden temat, prace wielu artystów. / Projekt katalogu wystawy i zaproszenia na wernisaż	<ul style="list-style-type: none"> • wystawa • wernisaż • katalog wystawy • plakat • komisarz wystawy (dodatkowo) • aranżacja wystawy • portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, abstrakcja
<i>Tajemnice barw</i>	
Określanie kolorystyki znanych dzieł. Inspirowanie się dziełami wielkich mistrzów. Stosowanie określonych grup barw we własnych pracach. / Przypomnienie wiadomości o barwach. Kolory znanych obrazów. Zmieniamy barwy znanych dzieł w naszych pracach	<ul style="list-style-type: none"> • barwy podstawowe • barwy pochodne • barwy ciepłe, barwy zimne • gama barw • wąska gama barw ciepłych • wąska gama barw chłodnych (zimnych) • szeroka gama barw • akcent kolorystyczny • tonacja
Obserwacje i doświadczenia związane z barwą. / Barwy dopełniające i zjawisko powidoku. Sylwetka przedmiotu na białym tle. / „Dwukolorowy pejzaż w barwach dopełniających – odbicie w wodzie” lub „Portret tajemniczej osoby”	<ul style="list-style-type: none"> • barwy podstawowe • barwy pochodne • barwy dopełniające • powidok, zjawisko powidoku • kontrast, barwy kontrastowe • pejzaż • portret
Określanie znaczenia barw czystych i złamanych w kompozycji malarskiej. Poznawanie sposobów łamania barw. / Barwy czyste i złamane. Pojedynek barw dopełniających. / „Motyl na ziemi i skałach” lub „Ślimak na kwiatkach”	<ul style="list-style-type: none"> • barwy podstawowe • barwy pochodne • barwy dopełniające • barwy czyste • barwy złamane • animalistyka
<i>O sztuce komponowania</i>	
Świadome tworzenie różnych rodzajów kompozycji. Estetyka otoczenia. / Przypomnienie wiadomości o kompozycji. Różne rodzaje kompozycji z tych samych przedmiotów. „Ściana w pokoju”	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • zasada równowagi, ciężar barw • symetria, kompozycja symetryczna • rytm, kompozycja rytmiczna
Rozumienie i określanie czynników powodujących wrażenie bezruchu i ruchu w kompozycji. Statyka i dynamika w kompozycjach o zróżnicowanej tematyce. / Bezruch i ruch, czyli statyka i dynamika. / „Dyskoteka, taniec. Stojące osoby, czyli ci, którzy nie chcą tańczyć” lub „Zawody sportowe i widowiska” albo „Spokój, dynamika, ruch – ilustracja wybranych utworów muzycznych”	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja, komponować, skomponować • kompozycja statyczna • kompozycja dynamiczna • scena rodzajowa
Świadome posługiwanie się wybranymi elementami do tworzenia zróżnicowanych kompozycji. Rozumienie pojęcia kompozycji jako przemyślanego układu elementów. / Kompozycja otwarta i zamknięta. O różnych	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja, komponować, skomponować • kompozycja otwarta • kompozycja zamknięta • ramy obrazu, ramy kompozycji • martwa natura

[Wpisz tutaj]

sposobach tworzenia kompozycji otwartej i zamkniętej. / „Rozsypane owoce i warzywa”, „Kosz z owocami i warzywami” lub „Ocean pełen ryb” i „Wielki potwór morski”	<ul style="list-style-type: none"> • animalistyka
Rozpoznawanie, określanie poznanych rodzajów kompozycji w znanych dziełach malarskich. / Powtórzenie wiadomości o kompozycji. / „Różne kompozycje w dziełach dawnych mistrzów” – prezentacja komputerowa	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja, komponować • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja symetryczna • kompozycja rytmiczna • kompozycja otwarta • kompozycja zamknięta • kompozycja statyczna • kompozycja dynamiczna • reprodukcja, oryginał • tematy malarskie (portret, scena zbiorowa, rodzajowa, historyczna, batalistyczna, sakralna, mitologiczna, martwa natura, pejzaż ze sztafażem)
<i>O rzeźbie</i>	
Określanie cech przestrzennych, trójwymiarowych, nieużytkowych kompozycji. / Dzieło sztuki w trzech wymiarach – rzeźba jako bryła. / „Papierowe ptaki”, „Skrzydlate, fantastyczne zwierzęta” Określanie cech przestrzennych, trójwymiarowych, nieużytkowych kompozycji. / Dzieło sztuki w trzech wymiarach – rzeźba jako bryła. / „Papierowe ptaki”, „Skrzydlate, fantastyczne zwierzęta”	<ul style="list-style-type: none"> • bryła, przestrzeń, trzy wymiary (przestrzenność, trójwymiarowość) • rzeźba • rzeźbiarz • kompozycja w przestrzeni • animalistyka
Określanie wpływu materiału, narzędzi na formę i fakturę rzeźb. / Materiał i faktura w rzeźbie. Różne rodzaje faktury – pióra, futra, pancerze. / „Gliniane zwierzęta”	<ul style="list-style-type: none"> • bryła przestrzenność • rzeźba • faktura • rzeźbiarz, rzeźbienie • materiały rzeźbiarskie (gлина, drewno, kamień, metal) • narzędzia rzeźbiarskie (dłuto, dłon) • odlew • animalistyka
Specyfika kompozycji, możliwości odbioru i przestrzennego charakteru płaskorzeźby. / Płaskorzeźba. / „Moneta lub medal okolicznościowy dla mamy, dziadka i babci z okazji ich dnia” lub „Obramienie okna lub drzwi (portal)”	<ul style="list-style-type: none"> • bryła • faktura • płaskorzeźba • relief wklęsły, relief wypukły • medal • moneta • obramienie okna, drzwi (portal) • ramy kompozycji • kompozycja zamknięta • kompozycja rytmiczna • portret
<i>O sztuce w przestrzeni</i>	
Społeczne i integracyjne znaczenie dzieła sztuki. / Działanie integracyjne. Między rzeźbą a formą przestrzenną. / „Wielkie szkolne maskotki postacie, zwierzęta, przedmioty” lub „Maskotka regionalna”	<ul style="list-style-type: none"> • bryła • rzeźba • forma przestrzenna • kompozycja • faktura • barwy podstawowe, ciepłe, zimne

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • gamy barwne (szeroka, wąska, tonacja) • akcent kolorystyczny • barwy dopełniające • tradycja • sztuka ludowa
Znaczenie czynników fizycznych, ruchu powietrza, przestrzeni w formie przestrzennej. / O różnych formach przestrzennych. Jak przestrzeń, wiatr i powietrze przenikają do fruwających rzeźb. / „Mobile zimowe” lub „Planety, rakiety i kosmici” albo „Kolorowe mobile geometryczne”	<ul style="list-style-type: none"> • rzeźba, bryła • forma przestrzenna • mobil, rzeźba mobilna • abstrakcja • fantastyka • sztuka współczesna
<i>O budowlach</i>	
Problematyka użytkowego i przestrzennego charakteru architektury. / Sztuka pod gołym niebem. Zagadki. Przedstawiamy budowle o różnych funkcjach i wyobrażamy sobie ich plany	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • budowle • plan budowli • funkcja budowli • funkcjonalność budowli • zespół architektoniczny • bryła architektoniczna • fantastyka
Wybrane zasady rządzące kompozycją architektoniczną. / Rytm i symetria w architekturze. Fasady różnych budowli. Szukamy rytmu – o podobieństwie okien, barwach i powtarzających się liniach. / „Moja budowla”	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • budowla • forma i funkcja budowli • funkcjonalność • fasada • kompozycja • rytm, symetria • szeroka gama barw • wąska gama barw
Specyfika, środki artystyczne służące do uzyskiwania statyki i dynamiki w architekturze. Podobieństwa i różnice z kompozycjami statycznymi i dynamicznymi innych dziedzin plastyki. / Statyka i dynamika w architekturze. O architekturze bez dachu, drzwi i okien. / „Mosty na filarach, mosty wiszące” lub „Zamki w ogrodach. Zamek spokoju i zamek wiatru” albo „Wodny park rozrywki”	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • budowla • statyka i dynamika w kompozycji (kompozycja statyczna dynamiczna) • statyka dynamika w architekturze
<i>Antyk wiecznie żywy</i>	
Znaczenie i obserwacja przemian w sztuce. Odkrywanie istotnych cech dzieł, inspiracji i nawiązań do antyku w wybranych okresach i współcześnie. / Dlaczego antyczne kolumny, łuki, kopuły podobają się i inspirują architektów do dziś? „Mój łuk triumfalny” lub „Co kariatyda dźwiga na głowie?” albo „Projekt fasady budowli z tympanonem i kolumnami – wspólna budowla”	<ul style="list-style-type: none"> • kultura i sztuka starożytnej Grecji • kultura i sztuka starożytnego Rzymu • architektura, architekt • piękno, proporcje, harmonia, symetria, rytm, statyka • świątynia (tympanon, fryz, kolumny) • kolumna (baza, trzon, kapitel), porządek joński, dorycki, koryncki • kariatyda • kopuła • łuk, łuk triumfalny (zwornik, kliniec) • kwadryga
Określanie znaczenia archeologii dla poznawania antycznych dzieł sztuki użytkowej i dekoracyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> • archeologia, archeolog • sztuka starożytnej Grecji • sztuka starożytnego Rzymu

[Wpisz tutaj]

<p>Poznawanie kontynuacji i przekształcania się antycznych form dekoracyjnych. / Wierzenia, mity, ważne wydarzenia, codzienne przedmioty, upodobania starożytnych Greków i Rzymian odkrywane przez archeologów. / „Kolorowa zastawa stołowa na piknik” lub „Projekt muralu o najbliższej okolicy”. „Abstrakcyjna mozaika”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zabytek • sztuka użytkowa • rzemiosło artystyczne • ceramika, porcelana • wnętrze • malowidło ścienne • malarstwo pompejańskie, iluzjonizm • mural, graffiti • mozaika • ramy kompozycyjne
<p>Poznawanie ciągłości, przeobrażeń i kontynuacji dzieł upamiętniających ważne wydarzenia, osoby, wybranych rodzajów obiektów użyteczności publicznej. / Antyczne pomniki na kolumnach i pomniki konne, teatry, stadiony i ich współczesne interpretacje. Zwiedzanie jako sposób poznawania historii i niezwykłości zwiedzanych miejsc. / „Projekt pomnika”. „Projekt plenerowej sceny teatralnej”. „Kolorowy stadion”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka starożytnej Grecji, sztuka starożytnego Rzymu • kolumna • pomnik konny • relief • rzeźba • teatr antyczny, orchestra • scena, widownia • stadion • koloseum
#Średniowiecze	
<p>Poznawanie architektury średniowiecznej jako inspiracji tworzenia późniejszych obiektów sakralnych, dzieł współczesnych artystów różnych dziedzin sztuki. / Średniowieczna architektura podziwiana i odkrywana z drona. / „Projekt zamku obronnego z prostych brył”. „Fantastyczna ażurowa, „koronkowa” budowla”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • średniowiecze • sztuka średniowieczna • kościół, katedra, nawa główna, nawy boczne, transept, prezbiterium, absyda, plan krzyża, portal, tympanon, wieże • styl romański (łuk półkolisty, sklepienie kolebkowe, sklepienie krzyżowe) • styl gotycki (łuk ostry, sklepienie krzyżowo-żebrowe, witraż, rozeta)
<p>Poznawanie i określanie bogactwa tematyki i formy średniowiecznych dzieł sztuki jako obrazu epoki i źródła inspiracji do współczesności. / Bogactwo wnętrza średniowiecznej katedry. / „Projekt współczesnej rozety lub witraża”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • witraż, rozeta • ołtarz szafiasty • tryptyk, poliptyk • rzeźba, płaskorzeźba • malarstwo, banderole • krucyfiks • nagrobek • ramy kompozycyjne
<i>Piękno czy prawda?</i>	
<p>Rozumienie potrzeby przedstawiania piękna w sztuce przez artystów wybranych okresów, poznawanie związków sposobu przedstawiania piękna z czasem powstania dzieł, panującym stylem w sztuce. / W poszukiwaniu ideału. Różne oblicza piękna w różnych epokach. / „Najpiękniejsze oczy, najpiękniejszy uśmiech, najpiękniejsza twarz – wesoły, kolorowy portret”. Portret mamy, taty. Portret przyjaciela. „Wspaniały krajobraz – cuda przyrody”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • piękno, harmonia, proporcje, ideał piękna, idealizacja, kanon • rzeźba • zasada kontrapostu • kontrapost gotycki • styl piękny • Piękne Madonny • pieta • portret, portret rzeźbiarski, portret malarski • pejzaż
<p>Określanie znaczenia realizmu dla przedstawiania prawdy o rzeczywistości, otaczającym świecie. / W poszukiwaniu prawdy. Dwa nastroje portretowanej osoby – różne oblicza prawdy. „Portret lub autoportret”. Porównanie realizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • portret • realizm, realistyczny • rzeczywistość, prawda, natura, fantazja • rzeźba • krucyfiks • pieta

[Wpisz tutaj]

i idealizacji	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo • iluminacja • inicjał • portret rzeźbiarski • portret malarski
<i>Lekcje plenerowe / Wycieczki</i>	
Poznanie współczesnych działań artystycznych w przestrzeni i ich wymowy. / Porównanie rzeźb z innymi działaniami w przestrzeni / „Formy przestrzenne z opakowań” lub „Kopce i labirynty ze śniegu, liści piasku lub gałęzi” (lekcja plenerowa)	<ul style="list-style-type: none"> • bryła, rzeźba • faktura • forma przestrzenna • instalacja • kompozycja • barwy podstawowe, ciepłe, zimne, złamane • gamy barwne (szeroka, wąska, tonacja, akcent kolorystyczny) • tworzenie kompozycji przestrzennych, form przestrzennych z opakowań • tworzenie kompozycji przestrzennych nawiązujących do sztuki ziemi z naturalnych, zastanych w krajobrazie drobnych lub sypek, ruchomych materiałów związanych m. in. z porą roku
Bezpośredni kontakt ze sztuką. Określanie związków języka sztuki współczesnej ze współczesnością, zdobyczami cywilizacyjnymi. / Wystawa sztuki nowoczesnej lub współczesnej. Nowe rodzaje dzieł. Dlaczego artyści nie tworzą takich dzieł, jak w dawnych czasach?	<ul style="list-style-type: none"> • obraz (dzieło malarskie) • instalacja, forma przestrzenna • rzeźba • grafika • wyobrażenia • realizm
<i>Poznanie zabytków / Wycieczka</i>	
Poznanie ważnych dzieł, zabytków „małej ojczyzny”. / Znane polskie pomniki. Wybrane zabytki lub wycieczka – pomniki i zabytki w najbliższej okolicy	<ul style="list-style-type: none"> • zabytek • budowla, fasada, plan budowli, kompozycja budowli (statyczna, dynamiczna) • bryła, rzeźba, rzeźba monumentalna, rzeźba pomnikowa • faktura • kompozycja rzeźbiarska (statyczna, rytmiczna, zamknięta)
KLASA 6	
<i>O grafice</i>	
Dwustopniowy proces powstawania dzieł w grafice. / Jak powstaje dzieło graficzne – kolejne etapy. / „Labirynt - zaskakujące ślady różnych materiałów” lub „Drzewa i bukiety”	<ul style="list-style-type: none"> • kopia • powielenie • grafika • grafik • kreska • matryca • odbitka (rycina) • prasa graficzna • druk, nakład • druk wypukły, drzeworyt, linoryt, dłuto • druk wklęsły, miedzioryt, akwaforta, rylec • druk płaski, litografia, kredka litograficzna, tusz litograficzny

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • grafika warsztatowa (artystyczna) • grafika użytkowa (projektowa), plakat, ilustracja, komiks • grafika komputerowa • martwa natura • abstrakcja • kolografia (kolografia) • odbitki unikatowe
Specyfika druku wypukłego. / „Świat dinozaurów” (odbitki z materiałów o zróżnicowanej fakturze) lub „Spacer po parku” (odbitki z płyty gipsowej lub korkowej)	<ul style="list-style-type: none"> • grafika • kreska • druk, nakład • prasa • matryca (płyta graficzna) • druk wypukły, drzeworyt, linoryt, gipsoryt, korkoryt • dłuto • krajobraz • gipsoryt • odbitki unikatowe
Cechy druku wklęsłego. / „W gąszczu roślin, traw, kwiatów, zbóż”, „Kreskowe, kropkowe abstrakcje”(odbitki z płyt styropianowych)	<ul style="list-style-type: none"> • grafika, druk • prasa graficzna • matryca (płyta graficzna), odbitka • druk wklęsły (miedzioryt, ceratoryt) • rylec (igła grawerska) • kreska, szrafowanie • florystyka • abstrakcja • dodatkowo: • suchoryt (sucha igła) • florystyka
Porównanie druku wklęsłego i płaskiego. / Akwaforta i druk płaski (litografia). Oglądamy znane dzieła graficzne. Albumik o twórczości znanego grafika lub opis i rysunkowa interpretacja wybranego dzieła graficznego komputerowy)	<ul style="list-style-type: none"> • grafika, grafik • prasa graficzna • akwaforta (druk wklęsły trawiony) • matryca (graficzna), płyta metalowa • litografia (druk płaski) • matryca, płyta kamienna • kredka litograficzna, tusz litograficzny • kolaż • techniki rysunkowe, graficzne, malarskie (wybrany program) • techniki grafiki komputerowej
O świetle w dziele sztuki Znaczenie waloru w obrazie w przedstawianiu nastroju i światła. / „Światła latarni morskiej na morzu”, „Światła w nocnym pejzażu na wsi i w mieście”, lub „Portret jak czarno-białe zdjęcie”	<ul style="list-style-type: none"> • walor barwy, walor plamy • słaby walor • mocny walor • jasność barwy, jasność plamy • nasycenie barwy, nasycenie plamy • pejzaż • portret • węgiel rysunkowy • ołówek • pastele suche • wydzieranka z gazet
Związek waloru i cieniowania podczas przedstawiania brył na płaszczyźnie. / Świat trójwymiarowy. Jak przedstawić płaskie kształty,	<ul style="list-style-type: none"> • walor • plama • stopniowanie waloru (osłabianie

[Wpisz tutaj]

<p>a jak przestrzenne formy? / „Martwa natura – warzywa i owoce, naczynia na stole”</p>	<p>i wzmacnianie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • cieniowanie • światłocień • jasność barwy, nasycenie barwy • twardy i miękki modelunek światłocieniow • wąska gama kolorystyczna • akcent kolorystyczny • kompozycja zamknięta i otwarta • martwa natura
<p>Znaczenie światła dla odbioru formy i faktury w rzeźbie. / Światło w rzeźbie. / „Pola, lasy, rzeki – widok z lotu ptaka”, „W puszczy – drzewa, rośliny i zwierzęta” (reliefy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • walor • światłocień • faktura • bryła • rzeźba • płaskorzeźba (relief) • relief z papieru lub / i materiałów do recyklingu • rzeźba z papieru, modeliny lub gliny
<p><i>O przestrzeni w obrazie</i></p>	
<p>Sposoby przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie. Układ rzędowy, pasowy, kulisowy. /Najstarsze opowiadania o świecie i przestrzeni. Jak przedstawić to, co bliżej, i to, co dalej, w układzie rzędowym, pasowym rzędowym i kulisowym? Współczesna opowieść w układzie pasowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • układ rzędowy • kompozycja, układ pasowy • układ kulisowy
<p>Znaczenie perspektywy linearnej. / Przestrzeń i bryły w perspektywie linearnej. / „Fantastyczne miasto robotów” lub „Wycieczka autobusem”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • perspektywa linearna (perspektywa żabia, perspektywa z lotu ptaka, perspektywa centralna, perspektywa boczna, perspektywa ukośna) • skróty perspektywiczne • linia horyzontu (horyzont malarski) • punkt zbiegu • światłocień, twardy modelunek • pejzaż • wnętrze • pastele olejne • pastele suche • szkice ołówkiem, węglem, sangwiną
<p>Perspektywa linearna. / Przestrzeń i bryły w perspektywie. / Perspektywa linearna. Zaskakujące skróty – Projekt zamkowej komnaty, sali tronowej w perspektywie ukośnej i bocznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • perspektywa linearna • perspektywa żabia • perspektywa z lotu ptaka • perspektywa centralna • perspektywa boczna • perspektywa ukośna • lina horyzontu (horyzont malarski) • światłocień • twardy modelunek światłocieniowy • wnętrze • dodatkowo: • skróty perspektywiczne • perspektywa aksonometryczna

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • pastele olejne • kredki akwarelowe • cienkopisy, markery
Rola perspektywy powietrznej w pracach malarskich. / O perspektywie powietrznej. / „Mgły w górach, nad morzem, nad polami i w lesie. Kolorowa i błękitna przestrzeń – jak powietrze zmienia barwy w przestrzeni”	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • perspektywa powietrzna • plama • barwy chłodne • krajobraz • farby akwarelowe, kredki akwarelowe • pastele suche • pastele olejne
Określanie przestrzeni w obrazie za pomocą barw i rozmieszczenia. / Perspektywa malarska i plany. / „Cztery pory roku – świat widziany przez ptaki, liście, krople deszczu, śnieżynki”	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • plany obrazu • perspektywa kulisowa • perspektywa malarska • barwy ciepłe, barwy chłodne • krajobraz
<i>Zainspiruj się przeszłością</i>	
Określanie epok, okresów w sztuce, zmiana formy dzieł w historii. Bezpośredni i pośredni kontakt ze sztuką / Co w sztuce zmienia się w ciągu wieków? Co pozostaje podobne? Jak artyści przedstawiali świat, jak wyglądały dzieła w różnych okresach? / Oś czasu. „Moja podróż w czasie” lub „Wehikuł czasu” – praca inspirowana dziełem sztuki dawnej	<ul style="list-style-type: none"> • antyk, sztuka antyczna • średniowiecze, sztuka średniowieczna • sztuka nowożytna • renesans • barok • klasycyzm • ideał piękna • artysta • twórczość • dzieła sztuki • muzea • bezpośredni kontakt z dziełami sztuki • pośredni kontakt z dziełami sztuki • oryginał • reprodukcja • dodatkowo: • kopia • replika • plagiat • pastisz
<i>Porządek czy żywioł?</i>	
Znaczenie harmonii, spokoju, symetrii, proporcji w kompozycjach malarskich w różnych okresach w sztuce / Harmonia i symetria porządkują kompozycje malarskie i rzeźbiarskie. O spokoju, proporcjach i symetrii kompozycji nie tylko w sztuce renesansowej. / Różne tematy dzieł „zamknięte w trójkącie”. Scenka zamknięta w trójkąt – występ artystów na scenie lub zabawa	<ul style="list-style-type: none"> • renesans • sztuka antyczna • harmonia • umiar • idealizacja • symetria • statyka • kompozycja statyczna, symetryczna, zamknięta • równowaga • proporcje • perspektywa linearna • sceny mitologiczne • sceny sakralne (religijne) • sceny rodzajowe

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • malarstw • rzeźba • posąg • kontrapost • architektura • klasycyzm • sztuka współczesna • wideoart
Znaczenie rytmu i symetrii w kompozycjach architektonicznych/ Jak rytm i symetria porządkują formy budowli i plany miast. / Renesansowy plan miasta z rynkiem. Plany budowli	<ul style="list-style-type: none"> • harmonia, umiar • symetria • rytm • statyka • proporcje • idealizacja • renesans • klasycyzm • architektura • założenie urbanistyczne • zamek • pałac • łuki • kolumny • kredki akwarelowe • cienkopisy • kolaż z kolorowego papieru • monotypia graficzna • pastele suche
Znaczenie dynamiki kompozycji w sztuce różnych okresów. Środki plastyczne służące do podkreślenia dynamiki w kompozycjach malarskich. / Przedstawianie ruchu w sztuce barokowej i późniejszej. Co potęguje dynamikę, wrażenie ruchu w kompozycjach?/ Poruszanie się ludzi (kompozycja po przekątnej). Siły i zjawiska przyrodnicze – światło, ruch i odgłosy	<ul style="list-style-type: none"> • dynamika, ruch • kompozycja dynamiczna • silne kontrasty światłocieniowe • silne kontrasty barwne, kontrastowa kolorystyka • bogactwo, przepych, teatralność • ekspresja • sceny religijne • sceny mitologiczne • sceny batalistyczne • sceny historyczne • sceny rodzajowe • pejzaże • okres baroku, sztuka barokowa • malarstwo barokowe • malarstwo romantyczne, romantyzm • malarstwo historyczne XIX wieku • sztuka współczesna
Znaczenie dynamiki w architekturze./ Dynamika w architekturze barokowej i współczesnej./ „Fantastyczne dynamiczne budowle – kryształowe miasto lub budowle o płynnych kształtach”	<ul style="list-style-type: none"> • dynamika, ruch • kompozycja dynamiczna, układ dynamiczny, silne kontrasty światłocieniowe, silne kontrasty barwne • kontrasty linii, kierunków • ekspresja • bogactwo, przepych • okres baroku, sztuka barokowa • sztuka rokokowa • architektura barokowa

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • architektura współczesna • rzeźba barokowa, rzeźba rokokowa • architektura sakralna, budynki mieszkalne i użyteczności publicznej • dekoracja rzeźbiarska, kompozycje architektonicznorzeźbiarskie • rzeźba sakralna, rzeźba portretowa • posąg
<p>Kim jest artysta? Znaczenie postawy artystycznej twórcy jako badacza rzeczywistości. / Artysta badaczem. Podziw dla piękna i potęgi natury. Badamy kolory i kształty./ Krople i ziarna piasku, promienie światła</p>	<ul style="list-style-type: none"> • artysta • twórca • rzemieślnik • naśladowca • badacz • obserwacja • natura • realizm • piękno • brzydota • szkic • portret • sfumato • pejzaż • kompozycja • światłocień • sztuka renesansowa • sztuka barokowa • sztuka XIX w.
<p>Znaczenie postawy artystycznej twórcy jako badacza mechanizmów socjologicznych, praw matematycznych. / Artysta badaczem – określanie i badanie zasad. / Abstrakcja z losowo rozrzuconych kształtów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • artysta • twórca • rzemieślnik • naśladowca natury • natura • eksperyment, doświadczenie • współpraca, współdziałanie • abstrakcja • akcja plastyczna
<p>Znaczenie postawy artystycznej twórcy jako kreatora oryginalnych kompozycji, iluzji rzeczywistości. / Artysta iluzjonistą, czyli daj się oszukać! wejście w świat artysty. Gra i zabawa z widzem. Zasady gry, sposób tworzenia iluzji. / „Kolorowe kałuże i kamienie na chodniku zaskakujące przeszkody”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • artysta • twórca • wyobraźnia • kreacja • iluzja • iluzjonizm • malarstwo iluzjonistyczne • sztuka barokowa • sztuka rokokowa • sztuka współczesna • street art
<p>Sztuka na wyciągnięcie ręki Znaczenie, obecność dekoracji, ornamentów w sztuce. / bogactwo ornamentu – Jak powstaje i z czego się składa ornament? Czyli o potrzebie ozdabiania i dekorowania w sztuce i życiu codziennym. / Kropki, kreski, małe wzorki i zawijasy – najmniejsze części ornamentu. Jak rozrasta się ornament?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dekoracja • motyw, motyw zdobniczy, motyw dekoracyjny • ornament • stylizacja • rozeta • wić roślinna • liść akantu

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • plecionka • rocaille • motywy abstrakcyjne, motywy geometryczne • kompozycja rytmiczna, kompozycja otwarta
Różnorodność ornamentów w sztuce różnych okresów i regionów. Natura jako główna inspiracja tworzenia ornamentów. / Wśród meandrów rzeki, w gęstwinie gałązek, liści i listeczków ,kwiatów, zwierząt, czyli o popularności różnych ornamentów w historii./ Projekty wzorzystych tkanin – geometryczne, roślinne i zwierzęce wzory	<ul style="list-style-type: none"> • dekoracja • motyw, motyw zdobniczy, motyw dekoracyjny • ornament • stylizacja • rozeta • wić roślinna • liść akantu • plecionka • rocaille • motywy abstrakcyjne, motywy geometryczne • ornamenty malarskie, rzeźbiarskie • kompozycja rytmiczna • kompozycja otwarta
Znaczenie mody w historii i współcześnie. Wpływ mody dawnej na modę współczesną./ Moda i proporcje sylwetki na przykładzie barokowej i rokokowej mody./ Jak w pięknej sukni mogła bawić się mała królowa? Niezwykła suknia z kryzą i wachlarzem	<ul style="list-style-type: none"> • moda • stroje, ubiory • suknia barokowa i rokokowa (fortugał, kryza) • mantylka • moda barokowa, stroje barokowe • moda rokokowa, stroje rokokowe • moda w stylu empire, stroje w stylu empire • polski strój szlachecki (żupan, kontusz, kołpak, pas kontuszowy, karabela, buty) • peruka, koafiura • stylizacja • kreatorzy mody, projektanci mody • sztuka użytkowa
Znaczenie mody w życiu codziennym. Użytkowe znaczenie i komunikaty zawarte w modzie dawnej i współczesnej./ Język mody językiem porozumienia między ludźmi. Opowiadanie o sobie i pozycji społecznej poprzez strój./ „Oficjalnie czy na luzie – szal i krawat zmieniają strój”. „Moje marzenia, upodobania, pasje „na głowie” – zabawna fryzura, nakrycie głowy opowiadające o mnie... z przymrużeniem oka”	<ul style="list-style-type: none"> • moda • stroje, ubiory • suknia barokowa (fortugał, kryza) • mantylka • moda barokowa, stroje barokowe • moda rokokowa, stroje rokokowe • moda w stylu empire, stroje w stylu empire • polski strój szlachecki (żupan, kontusz, kołpak, pas kontuszowy, karabela, buty) • peruka • koafiura • stylizacja • kreatorzy mody, projektanci mody • portret • karykatura, autokarykatura • ekspresja, deformacja (dodatkowo) • sztuka użytkowa
Różnorodność i bogactwo sztuki ogrodowej./ Znaczenie ogrodów./ Ogrodowa geometria – ogród z osi. Nastrój i tajemniczość angielskiego ogrodu budowla, rzeźba ukryta wśród drzew	<ul style="list-style-type: none"> • architektura zieleni • architektura krajobrazu • ogród • park • założenie parkowoogrodowe

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • rezydencja, willa, pałac • ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna, kompozycja zamknięta) • ogród angielski, ogród krajobrazowy (kompozycja dynamiczna, kompozycja otwarta) • fontanna, oczko wodne • budowle ogrodowe • oranżeria • altana • ruiny • ogród zen, ogród japoński (kompozycja statyczna, zasada równowagi w kompozycji)
Znaczenie i forma ogrodów w wybranych kręgach kulturowych. / Harmonia, spokój wschodnich ogrodów./ Współczesne kwiatowe rzeźby i zielone ściany, ogrody zen	<ul style="list-style-type: none"> • architektura zieleni • architektura krajobrazu • ogród • park, założenie parkowoogrodowe • rezydencja • willa • pałac • ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna, kompozycja zamknięta)
<i>Lekcje powtórzeniowe</i>	
Bogactwo i różnorodność grafiki. Porównywanie dziedzin grafiki./ Powtórzenie wiadomości o grafice./ Drzewo grafiki – podziały grafiki, rodzaje druku i techniki <ul style="list-style-type: none"> • druk, nakład 	<ul style="list-style-type: none"> • druk wypukły, drzeworyt, linoryt, gipsoryt, dłuto • druk wklęsły, miedzioryt, akwaforta, rylec (igła grawerska) • druk płaski, litografia, monotypia, tusz litograficzny, kredka litograficzna • dodatkowo: • grafika artystyczna (warsztatowa) • grafika projektowa (użytkowa) np. ilustracja, plakat (materiał klasy 4) • grafika komputerowa (materiał klasy 7) • grafika • grafik • kreska, szrafowanie • matryca (płyta graficzna) • odbitka (rycina) • powielenie • prasa graficzna
Znaczenie światła w dziełach na płaszczyźnie i w przestrzeni. Przegląd i porównywanie różnych sposobów przedstawiania przestrzenności przedmiotów i ukazywania przestrzeni na płaszczyźnie./ Powtórzenie wiadomości o świetle w dziełach sztuki i sposobach przedstawiania przestrzeni w obrazach./ Ten sam temat w różnym świetle i przestrzeni przedstawianej w różny sposób	<ul style="list-style-type: none"> • walor, mocny walor, słaby walor barwy • plama • bryła • faktura • stopniowanie waloru (osłabianie, wzmacnianie) • cieniowanie, światłocień • jasność barwy, nasycenie barwy • twardy i miękki modelunek • przestrzeń • układ rzędowy • kompozycja, układ pasowy

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • układ kulisowy • perspektywa linearna • perspektywa żabia • perspektywa z lotu ptaka • perspektywa boczna • perspektywa ukośna • linia horyzontu (horyzont malarski) • perspektywa powietrzna, barwy chłodne • perspektywa malarska, barwy ciepłe, barwy chłodne • plany obrazu • krajobraz • wnętrze
<p>Określanie i porównywanie wybranych cech stylowych dzieł, kompozycji charakterystycznych dla określonych okresów w sztuce. Analiza postaw twórczych artystów i związanych z tym obrazów świata w dziełach. / Powtórzenie wiadomości o poznanych epokach, rodzajach kompozycji stosowanych przez artystów w dawnych czasach i współcześnie oraz misji i znaczeniu artysty, sposobie ukazywania świata./ Porównania i prezentacje na osobistej i klasowej osi czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • antyk • sztuka antyczna • sztuka średniowieczna • sztuka nowożytna • renesans, malarstwo, rzeźba, architektura renesansowa • harmonia, symetria, umiar, równowaga, idealizacja, proporcje, zasada złotego podziału, perspektywa linearna, kompozycja statyczna, kompozycja symetryczna • barok, rokoko, malarstwo, rzeźba, architektura barokowa i rokokowa • dynamika, ruch, silne kontrasty światłocieniowe i barwne, ekspresja, bogactwo, przepych, teatralność • klasycyzm • romantyzm • sztuka XIX wieku • sztuka współczesna • ideał piękna • twórczość, kreacja • natura, obserwacja, realizm, piękno, brzydota • wyobrażenia, iluzja, iluzjonizm, malarstwo iluzjonistyczne • dzieło sztuki, tematy dzieł sztuki, rodzaje dzieł sztuki współczesnej (portrety, martwe natury, wnętrza, sceny rodzajowe, mitologiczne, religijne, batalistyczne, malarstwo, abstrakcyjne, akcje plastyczne, instalacje) • muzea, bezpośredni i pośredni kontakt z dziełami sztuki
<p>Określenie znaczenia wybranych obszarów sztuki użytkowej. Kształtowanie piękna najbliższego otoczenia człowieka./ Powtórzenie wiadomości o sztuce wokół nas – o potrzebie dekoracyjności w ornamentach, modzie i ogrodach. Nasze upodobania. Rozmowa – dlaczego lubimy ładnie wyglądać, otaczać się ładnymi przedmiotami, odpoczywać w otoczeniu natury?/ „Mapa pamięci – na spacerze w ogrodzie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dekoracja, dekoracyjność • motyw zdobniczy, ornament, stylizacja, wić roślinna, liść akantu, plecionka, rocaille, motywy abstrakcyjne i geometryczne • malarskie, rzeźbiarskie ornamenty • moda, stroje, ubiory • suknie, peruki, koafiuery, barokowe i rokokowe • suknie, stroje w stylu empire • polski strój szlachecki (kontusz)

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • współczesna moda, projektanci, kreatorzy mody, stylizacje • architektura zieleni, architektura krajobrazu • park , ogród, założenie parkowoogrodowe • ogród barokowy, ogród francuski (kompozycja symetryczna, rytmiczna, zamknięta) • fontanna, oczko wodne • ogród angielski, ogród krajobrazowy (kompozycja otwarta, kompozycja dynamiczna) • budowle ogrodowe, oranżeria, ruiny • ogród zen, ogród japoński (kompozycja statyczna, zasada równowagi w kompozycji) • sztuka użytkowa
KLASA 7	
Określanie podstaw i cech zasadniczych dziedzin plastyki. / Wszyscy artyści rysują. O dziedzinach plastyki. Zabawa plastyczna – rozmowa między artystami różnych dziedzin sztuki: o wyższości...	<ul style="list-style-type: none"> • natura • kultura • sztuka • plastyka • sztuki przedstawiające • sztuki nieprzedstawiające • sztuki wizualne • malarstwo • grafika • rysunek • rzeźba • architektura • rzemiosło artystyczne • wzornictwo przemysłowe • pastele olejne • flamastry
Świadome stosowanie najważniejszych środków artystycznego wyrazu we własnych kompozycjach plastycznych. / W świecie kontrastów i podobieństw – powtórzenie i przypomnienie pojęć języka plastyki dotyczących kreski, barwy, plamy, faktury, kompozycji. / „Kolorowa dżungla”	<ul style="list-style-type: none"> • kreska • barwy ciepłe • barwy zimne • barwy podstawowe • barwy pochodne • barwy dopełniające • powidok, kontrast, łamanie barw • względność barw • gama kolorystyczna (wąska, szeroka) • plama barwna • faktura • walor barwy • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja dynamiczna • kompozycja rytmiczna • kompozycja otwarta • kompozycja zamknięta
Rozumienie zagadnień związanych z przedstawianiem przestrzeni i przestrzennością przedmiotów na płaszczyźnie. / Ciekawie rozmieszczone trójwymiarowe przedmioty, bliskie i oddalone – powtórzenie o	<ul style="list-style-type: none"> • walor • stopniowanie waloru • modelunek światłocieniowy • światłocień • perspektywa linearna (perspektywa

[Wpisz tutaj]

<p>światłocieniu, przestrzeni w obrazie i kompozycji. / „Jabłko. Jabłoń. Sad”. „Zwierzęta z sześcianów”</p>	<p>centralna, ukośna, żabia, z lotu ptaka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • perspektywa malarska • perspektywa powietrzna • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja rytmiczna • kompozycja symetryczna • kompozycja statyczna • kompozycja dynamiczna • kompozycja otwarta • kompozycja zamknięta
<p>Znaczenie ekspresji, deformacji i syntezy formy w dziełach sztuki. / Najważniejsze sposoby interpretacji świata w dziele sztuki – podobieństwo, wyraz, uproszczenie. Jak pokazywać świat – prawdziwie, z uczuciem czy bez szczegółów? / „Pejzaże i pogoda”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • realizm • ekspresja, deformacja • synteza formy • harmonia • nastrój • faktura • wąska, szeroka gama kolorystyczna • barwy kontrastowe, dopełniające • kreska • pejzaż
<p>O interpretacji w dziełach sztuki Problematyka światła, barwy i faktury w pracach impresjonistów. / Uchwycić chwilę. / „Widok przez promienie słońca”, „Kolorowe tancerki”, „Dworzec kolejowy”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka nowoczesna • impresjonizm • barwy czyste, barwy podstawowe i pochodne • barwy dopełniające • powidok • plama barwna • faktura • pejzaż • scena rodzajowa • wnętrze
<p>Interpretowanie świata za pomocą barw i symboli. / Wrażenie, pasja, refleksja. / „Noc z tańczącymi gwiazdami”, „Krajobraz ze stożków walców i kul”, „Zamyślenie, droga życia”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • postimpresjonizm • ekspresja, obrazy ekspresyjne • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy dopełniające • faktura • kompozycja dynamiczna • kompozycja otwarta, zamknięta • synteza formy • światłocień • plama barwna z konturem • symbol, obrazy symboliczne
<p>Ekspresja linii. / Płynność linii, precyzja rysunku, delikatność barw. / „Ptaki, kwiaty, liście i ornamenty”, „Projekt secesyjnego krzesła, poręczy schodów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • styl • akademizm • architektura (budowle, wnętrza) • malarstwo • linia, kontur • plama barwna bez modelunku • kompozycja dynamiczna, kompozycja rytmiczna • stylizowana ornamentyka roślinna • inicjał
<p>Ukryte, symboliczne treści dzieł. / Prawda i przesłanie, symbol i metafora. „Dokąd porwano królową?”, „Lalki”, czyli dwa obrazy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • styl • styl artysty • symbolizm

[Wpisz tutaj]

<p>życia w dziele”, „Osoba jako symbol uczuć, zjawisk i żywiołów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • symbol • metafora • groteska • ekspresja • malarstwo • kreska • szeroka gama kolorystyczna • kompozycja
<p>Ekspresja barw. Znaczenie deformacji. / „Dzikie kolory”, głębia przeżyć. „Drzewo i człowiek widziane przez fowistę i ekspresjonistę” Ekspresja barw. Znaczenie deformacji. / „Dzikie kolory”, głębia przeżyć. „Drzewo i człowiek widziane przez fowistę i ekspresjonistę”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fowizm • ekspresja • ekspresjonizm • deformacja • plama barwna, • kontur • szeroka gama barw, kontrasty kolorystyczne • kompozycja dynamiczna • faktura • synteza formy
<p>Odejście od dokumentacyjnej roli sztuki. / Nowe spojrzenie na przestrzeń. Kolaż – ulubiona technika kubistów. „Martwa natura z instrumentem muzycznym”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kubizm (faza analityczna, faza syntetyczna) • przestrzeń kubistyczna • geometryzacja form
<p>Znaczenie wyobraźni i podświadomości. / Gdy plamy stają się tematem obrazów. „Co nam w duszy gra? – mój obraz abstrakcyjny” lub „Baśniowy, nierealny sen – niezwykle proporcje i zestawienia przedmiotów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • abstrakcja • abstrakcjonizm spontaniczny i geometryczny • kompozycja dynamiczna • kompozycja statyczna • unizm • wąska gama barw, tonacja • deformacja • formizm
<p>Znaczenie syntezy i różne sposoby syntezy form w rzeźbie. / Piękno prostych form. „Moja rzeźba kubistyczna”, „Moja rzeźba organiczna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rzeźba kubistyczna • rzeźba organiczna • rzeźba ekspresyjna • konstruktywizm • synteza formy • ekspresja – wyraz • deformacja formy • faktura w rzeźbie • światłocień • nastrój
<p>Określenie związków architektury nowoczesnej z innymi dziedzinami plastyki, nowymi materiałami i przemianami cywilizacyjnymi. / Przyczyny i formy przemian w architekturze pierwszej połowy XX wieku. Projekt stacji kosmicznej lotniska, centrum handlowego, szkoły przyszłości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • budownictwo • urbanistyka • forma budowli • funkcje budowli • konstrukcja • neogotyki • eklektyzm • funkcjonalizm
<p><i>Współczesny świat sztuki</i></p>	
<p>Ekspresja i przekaz na wybranych przykładach malarstwa. / „Działanie, ruch, taniec i abstrakcja – wspólny obraz” lub „Obraz z liter i słów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • informel • ekspresjonizm abstrakcyjny • dripping • neofiguracja • deformacja

[Wpisz tutaj]

	<ul style="list-style-type: none"> • ekspresja • tendencja zerowa • awangarda • op-art • pop-art • ready-mades • hiperrealizm • konceptualizm
Ingerencja sztuki współczesnej w krajobraz i przestrzeń miejską. / „Moje dzieło land art, mój emballage” lub „Pozdrowienia z ... – moje dzieło sztuki publicznej”	<ul style="list-style-type: none"> • asamblaż • instalacja • environment • land art • emballage (ambalaż) • sztuka publiczna
Społeczna wymowa działań plastycznych toczących się w czasie. / Happening i performance, akcja plastyczna, environment – czyli jesteśmy w środku dzieła sztuki. / „Ochrona ginących gatunków”	<ul style="list-style-type: none"> • happening • performance • akcja plastyczna • environment
Różnorodność podejścia do form dzieł w sztuce współczesnej. / O staranności warsztatu, przywiązaniu do tradycji, łamaniu kanonów i twórczym myśleniu. / Projekt asamblażu lub instalacji – przeciw przemocy i wykluczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • obraz (dzieło malarskie) • awangarda • asamblaż • instalacja
Łączenie przedmiotów, zróżnicowanych materii i dzieł malarskich. / Tworzymy zaskakujące obiekty sztuki, czyli o pięknie starego przedmiotu połączonego z obrazem	<ul style="list-style-type: none"> • obraz (dzieło malarskie) • synteza, uproszczenie formy • ikona • kolaż • obiekt sztuki • rzeźba • tkanina • abakany • environment • instalacja
Wskazywanie znaczenia informacji o sztuce i tworzenia mody na artystę. / Promocja sztuki współczesnej. / „Plakat o wystawie znanego malarza”	<ul style="list-style-type: none"> • wystawa • wernisaż • galeria • muzeum • plakat • billboard • katalog • reklama
<i>Media w sztuce, sztuka w mediach</i>	
Przełomowe znaczenie narodzin fotografii dla sztuki współczesnej. Związki z malarstwem i grafiką. / O historii fotografii i jej rodzajach. Przekaz idei i myśli w fotografii – oryginalne zdjęcie kreacyjne. Światło w fotografii. / „Możliwe i niemożliwe” (fotomontaż)	<ul style="list-style-type: none"> • fotografia, fotografia cyfrowa • plan fotograficzny • kadr, kompozycja kadru (symetryczna, asymetryczna), światło, faktura • fotografia dokumentalna • fotografia kreacyjna (artystyczna) • fotografia reklamowa
Rozumienie plastycznego i literackiego charakteru teatru. / Nastrój przedstawienia – postać teatralna, dekoracje, rekwizyty i światło na scenie. / „Opuszczona i podniesiona kurtyna” (projekt kurtyny teatralnej)	<ul style="list-style-type: none"> • teatr • scena teatralna, kurtyna teatralna • aktor, kostium teatralny, lalka, marionetka • scenografia, dekoracje teatralne, światło

[Wpisz tutaj]

<p>Znaczenie wybranych elementów scenografii. / Nastrój i światło w teatrze. Postać teatralna – kostium, maska, kukiełka, marionetka. Rekwizyty zmieniające bieg wydarzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • scena teatralna • scenograf, scenografia • kostium teatralny, rekwizyt • różne rodzaje teatru (np. aktora, lalkowy, plastyczny) • różne rodzaje postaci teatralnych (aktor, kukła, marionetka)
<p>Wymowa sztuki współczesnej. / Szkolny happening, akcja plastyczna lub performance o treściach ekologicznych. / „Życie w krajobrazie z odpadów – miasto, rośliny, zwierzęta” Wymowa sztuki współczesnej. / Szkolny happening, akcja plastyczna lub performance o treściach ekologicznych. / „Życie w krajobrazie z odpadów – miasto, rośliny, zwierzęta”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • happening • performance • teatr plastyczny • akcja plastyczna • body art • scenografia, kostium, rekwizyty
<p>Złożony charakter filmu, wyodrębnianie prostych elementów. / Film – twórcy i środki wyrazu. „Daleko i blisko – plany filmowe. Znaczenie otoczenia, znaczenie postaci” (szkic)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kino nieme i film dźwiękowy • reżyser • scenarzysta, scenariusz, fabuła • operator, kadr, ruch kamery • plan filmowy • montaż, montażysta
<p>Kreacja, wyobrażenia i ich znaczenie w filmie. / Rodzaje filmu, film animowany. Wymyśliłyśmy postacie i uczymy je poruszania się w wymyślonym świecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • film fabularny, dokumentalny, oświatowy, animowany • animacja • reżyser • film długometrażowy • film krótkometrażowy • zdjęcie filmowe • animacja poklatkowa
<p>Wyobrażenia i sposoby wykorzystywania technik komputerowych. / Komputer jako narzędzie artystyczne. Multimedialna prezentacja o regionie. / „Abstrakcja” (grafika komputerowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • multimedia, multimedialny, prezentacja multimedialna • realizacje interaktywne • instalacje multimedialne • multimedia, multimedialny, prezentacja multimedialna • realizacje interaktywne • instalacje multimedialne • grafika komputerowa, grafika wektorowa, grafika rastrowa
<i>Sztuka i rynek</i>	
<p>Plastyczna forma i społeczne znaczenie informacji w przestrzeni miejskiej. / Grafika użytkowa, plakat. Projekt słupa ogłoszeniowego albo tablicy z plakatem zapraszającym na film lub koncert</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafika użytkowa • grafika warsztatowa • druk • reklama • plakat • typografia, liternictwo • znak plastyczny, złożony znak plastyczny • reprodukcje, powielanie, nakład
<p>Zasady etyczne i prawne podczas rozpowszechniania dzieł plastycznych i informacji w nich zawartych. / Rynek sztuki. Prawo autorskie. Katalog wystawy, zaproszenie na wernisaż i informacja prasowa o wystawie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prawo autorskie • dzieła sztuki, dobra kulturowe, dobra intelektualne • oryginał • reprodukcja • plagiat
<p>Estetyka i funkcjonalność otoczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • architektura

[Wpisz tutaj]

<p>Związki architektury współczesnej z innymi dziedzinami sztuki. / Ukryć, czy pokazać funkcję budowli – nowe materiały, nowe formy budowli. Porównanie rzeźby i architektury. / „Budowla jak abstrakcyjna rzeźba”, „Budowla jak ażurowa forma przestrzenna i rusztowanie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budownictwo • urbanistyka • forma budowli • funkcja budowli • land art (sztuka ziemi) • sztuka publiczna
<p>Architektura wnętrz i estetyka otoczenia jako istotne obszary stosowania zasad plastycznych. / Wnętrze. Jak mieszkano dawniej, jak mieszkamy dziś – co się zmienia? Dlaczego igloo nie powstanie na równiku? (dyskusja). / Projekt wymarzonego pokoju nastolatka. Pokój w którym spotyka się cała rodzina. Taras, balkon, ogród – miejsce odpoczynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • estetyka, estetyka otoczenia • architektura wnętrz • dizajn, dizajner • architektura zieleni, architektura krajobrazu • wzornictwo przemysłowe • rzemiosło artystyczne • wyposażenie wnętrz • funkcja • funkcjonalny • ergonomia, ergonomiczny • ekologia • styl wnętrza
<p>Świadome posługiwanie się i definiowanie pojęć plastycznych. / Powtórzenie wiadomości: język plastyki, środki artystycznego wyrazu, którymi posługujemy się przy tworzeniu różnych kompozycji plastycznych. Quiz, pytania lub gra planszowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kreska • barwa, barwy czyste i złamane, ciepłe i zimne, dopełniające, zjawisko powidoku, względność barw • plama barwna • gama kolorystyczna szeroka, wąska, tonacja, akcenty kolorystyczne • faktura • kompozycja statyczna, dynamiczna, otwarta, zamknięta, rytmiczna, symetryczna • układ rzędowy, pasowy, kulisowy, plany Obrazu • perspektywa powietrzna, malarska, zbieżna • walor, światłocień, cieniowanie
<p>Rozumienie pojęć, znajomość dziedzin sztuki, obecność w życiu codziennym i w otaczającym świecie. / Powtórzenie wiadomości: dziedziny sztuki, rodzaje tradycyjnych i współczesnych dzieł, tematy w plastyce, instytucje kultury. Quiz, pytania lub gra planszowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo • grafika • rzeźba • rysunek • architektura • rzemiosło artystyczne • wzornictwo przemysłowe • portret • pejzaż • martwa natura • scena rodzajowa • abstrakcja • happening • performance • asamblaż • instalacja • environment • muzeum • skansen • galeria • wystawa • wernisaż • plakat

[Wpisz tutaj]

	• billboard• katalog